

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näkökulmia henkilökohtaistamiseen

Tuija Artama
Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

Henkilökohtaistaminen

(huomioita lain 531/2017 perustelumuistiosta)

- tarkoittaa tutkinnon tai koulutuksen suorittamisprosessin sekä siihen sisältyvien **ohjaus-, neuvonta- ja tukitoimien** asiakaslähtöistä suunnittelua ja toteutusta
- opiskelijan oikeusturva, jolla varmistetaan, että **tutkintokoulutusta tarjotaan sen mukaisesti kuin** on tutkinnon tai sen osan taikka koulutuksen tai sen osan suorittamisen näkökulmasta **tarpeen**
- huolehditaan, että tarvittava opetus ja muut osaamisen kehittämisen **pedagogiset järjestelyt** toteutetaan huomioiden opiskelijan elämäntilanne ja aiemmin hankkima osaaminen
- varmistetaan, että tutkinnon suorittamisaika, opiskelun kesto, opiskelutavat ja oppimisympäristöt olisivat **tarkoituksenmukaisia osaamistavoitteen saavuttamisen** kannalta.
- varmistetaan, että opiskelija saa tarvitsemansa **ohjauksen ja tuen**

Henkilökohtaistamisessa on kyse pedagogista osaamista vaativasta tutkinnon tai koulutuksen suorittamisprosessin sekä siihen sisältyvien ohjaus-, neuvonta- ja tukitoimien suunnittelusta.

Henkilökohtaistamisen lähtökohtia

- Opiskeluvalmiuksien varmistaminen
- Mikä on koulutuksen tarve ja tavoite?
 - Koko tutkinto
 - Tietyn osaamisen hankkiminen, jotta työllistyminen tai työssä toimiminen on mahdollista
- Sisällöllistä henkilökohtaistamista ohjaavat
 - Opiskelijan tavoitteet ja koulutuksen tarve -> opiskelu- ja urasuunnitelma
 - Tutkinnon perusteet

Osaamisen hankkimisen suunnittelu

- Aikaisemman osaamisen huomioiminen
 - Myös sellainen osaaminen, joka vastaa osittain tutkinnon osan ammattitaitovaatimukseen tai yhteisen tutkinnon osan osa-alueen osaamistavoitteisiin
- Osaamisen hankkimisen suunnittelu opiskelijan tarpeet huomioiden ja yhdessä opiskelijan kanssa
 - Opiskelijalla tieto mahdollisuuksista
 - Valinnaisesta osaamisesta keskustellaan ja sovitaan yhdessä opiskelijan kanssa
- Puuttuvan osaamisen hankkiminen
 - Ei ole aikasidonnaista
 - ...tarvittavan opetuksen ja ohjauksen määrä on vähintään 12 tuntia osaamispistettä kohti. Tuntimäärä voi kuitenkin olla säädettyä suurempi tai pienempi opiskelijan oppimisvalmiuksien tai yksilöllisten valintojen perusteella
 - Tarvittava tuki

➤ Yksilölliset opintopolut

Osaamisen hankkiminen

- Osaamisen hankkiminen eri tavoin HOKSin mukaisesti
- Milloin opiskelija on valmis työpaikalle?
 - Jakson suunnittelu yhdessä opiskelijan ja työpaikkaohjaajan kanssa
 - Opettajan tuki työpaikkaohjaajalle
- Osaamisen hankkiminen oppisopimuskoulutuksessa
 - Oppisopimuskoulutusta suunniteltaessa varmistetaan, että työpaikalla on mahdollista opiskella tutkinnon osan/osien mukaisia sisältöjä
 - Vaadittu osaaminen, jota opiskelijalla ei ole mahdollista opiskella työpaikalla, opiskellaan muilla tavoin
- Osaamista voi hankkia samanaikaisesti eri tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueista
- Palaute osaamisen kehittymisestä!

Osaamisen osoittamisen suunnittelu

- Kun opiskelija on hankkinut osaamista siten, että on valmis osoittamaan osaamisensa
- Koulutuksen järjestäjä vastaa osaamisen osoittamisen suunnittelusta
 - Näytön suunnittelu tehdään yhdessä opiskelijan ja työelämän edustajan kanssa
 - Muu osaamisen osoittaminen suunnitellaan yhdessä opiskelijan kanssa
- Työelämän edustajan perehdyttäminen arviointiin

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Ammattitaito ja osaaminen osoitetaan tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa (*näyttö*)
- Yhteisten tutkinnon osien suorittamiseksi vaadittava osaaminen voidaan tarvittaessa osoittaa myös muulla tavoin -> osaamisen osoittamistavat voivat vaihdella opiskelijakohtaisesti
- Osaaminen osoitetaan aina kunkin prosessin mukaisesti
 - Esim.
 - Toiminta digitaalisessa ympäristössä (YTO): Opiskelija käyttää yleisimpiä tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkasovelluksia -> perusosaaminen
 - Liiketoimintaympäristössä toimiminen: Opiskelija käyttää työssään tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- tai esitysgrafiikkasovellusta -> liiketoiminnassa tarvittava osaaminen
- Perustelut arvosanalle!

HOKSin päivittäminen

- Suunnitelma laaditaan koulutuksen aloittavalle opiskelijalle, mutta siihen merkittävät tiedot voivat tarkentua ja muuttua tutkinnon suorittamisen aikana.
 - Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on tarkoitus pitää ajantasaisena tutkinnon suorittamisen päättymiseen saakka, jonka vuoksi asiakirjaa on säännöllisesti päivitettävä
- Päivittämisessä arvioidaan HOKSin toteutumista -> Elävä HOKS

ammattillinenkoulutus@oph.fi

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue. The lines flow from the bottom left towards the top right, creating a sense of movement and energy. The green line is more prominent in the center, while the blue line forms a wide, sweeping arc at the bottom and right.